

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 135.

V Ljubljani, v četrtek 15. junija 1899.

Letnik XXVII.

Dogodki v Parizu.

Nenadoma je odstopilo ministerstvo Dupuy, vsled slučajnega glasovanja v zbornici, na katero pol ure preje nihče mislil ni. V nedeljo še se je Dupuy vračal ponosno in samozavestno od dirke na Longchamps, a že drugi dan mu je predsednik republike moral iskati naslednika. Ali je bil le slučaj ali so drugi vzroki pospešili Dupuyev padeč? Republikanci sami, in sicer radikalno krilo v zvezi s socialisti, so vrgli Dupuya, ker mu niso zaupali. Dreyfusova afera je odprla brezno, ki je požrlo Dupuya in v katero utegne pasti še marsikatera žrtev za republiko.

Predzadnjo nedeljo so predsednika republike napali rojalisti, minolo nedeljo je predsednik Loubet hotel dokazati, da je republika na trdnih nogah. Udeležil se je dirke na Longchampu, kjer se ob tej priliki zbere na stotisoče ljudstva. Vsa policija je bila na nogah, močni vojaški oddelki so spremljali predsednika in bili pripravljeni za vse slučaje. Mej potjo in dirko je množica navdušeno pozdravljala Loubeta. In po dirki sta se Loubet in republika lahko oddihnili. In vendar republikanci niso imeli povoda veseliti se živahnih izjav za republiko. Cela armada je morala varovati predsednika republike, na vsak korak je stal redar in celo socialisti so delali živo mejo za republiko. Vsi ti pojavi značijo jako kritičen položaj, v katerem je francoska republika. In Dupuyev padeč je le posledica splošne nezaupnosti in bojazni v republikanskih krogih, strahu pred pretendenti. Iz globokih ljudskega vrvenja in nasprotnih si tokov silijo na površje mehurji, ki se razprševajo v ozračje,

in taka pena je bilo v ponedeljek glasovanje v zbornici in Dupuyev odstop.

Povod temu so bile pritožbe, da je bila prejšnji dan ob dirki policija brezozirna. Ministerski predsednik Dupuy je odgovoril, da je vladanje brez strogega reda nemogoče. V tem hipu je bil Dupuy obsojen. Kje pa je bila policija — mislili so si republikanci — ko so novoizvoljenega predsednika Loubeta na potu od kongresa zasramovali nasprotniki? Kje je bila policija predzadnjo nedeljo, ko so aristokrati s palicami pretili predsedniku republike? Bila je torej ironija, da je vlada zadnjo nedeljo v senci bajonetov spremljala Loubeta na dirkališče, akoravno ni bila sila. In v takem razpoloženju je zbornica s sedmimi glasovi večine zavrgla od vlade odobreni dnevni red ter z veliko večino vsprejela predlog, da hoče podpirati le tako vlado, ki hoče odločno braniti republikanske naprave in javni red.

To besedilo je jasna nezaupnica vladi. Zbornica je »pur et simple« izjavila Dupuyu, da mu ne zaupa republike in da obsoja njegovo postopanje v Dreyfusovi aferi in nasproti Loubetu.

Dupuyev padeč je torej prva politična zmaga v Dreyfusovi aferi republikancev proti monarhistom in nacionalistom. Dupuy je na sumu, da je hotel potlačiti vso afero. Dupuy je bil ministerski predsednik 1. 1894, ko je bil Dreyfus obsojen, in general Mercier se je baje izjavil, da bi moral tudi Dupuy na zatožno klop, ako sodišče Dreyfusa oprosti. V burbonski palači so torej videli monarhistične strahove in iskali priliko, da strmoglavijo Dupuya, ki ni odločno branil republikanskih

naprav. Dreyfusa pelje parnik v domovino. Naj ga sodišče oprosti, s tem republika še ni rešena. Afera je dala le povod silovitemu boju za moč in oblast med republikanci in monarhisti ter onimi strankami, ki s sedanjimi razmerami niso zadovoljne. Dupuy je moral iti, ker ni brezpogojno preganjal nasprotnikov republike in se ni udal klikli, ki svoje koristi višje ceni, nego ugled države in armade.

Dupuy je čutil mogočno postransko vlado v klubih in ker se ni hotel meriti z Robespieri, porabil je priliko, da se je brez škode umaknil. Bodi njegov naslednik Poincaré, Waldek-Rousseau, radikalni Brisson ali lisičji Méline, Dreyfusova afera je le razširila prepad, ki bode zahteval še mnogo žrtev, kajti Pariz ni stari Rim, niti Charles Dupuy pogumni Decij Mus. Dreyfusovo ime bode kmalu pozabljeno, a nikdar Napoleonovo . . .

Kmetiški svet.

(Poroča član kmetiš. sveta, dež. odb. Povše.)

(Konec.)

Zanimivo je znati, koliko višje so premije pri zavarovalnicah na delnice od onih pri mejsebojnih zavarovalnicah. Pri prvih znaša premija 2 gld. 23 kr. od 100 gld. zavarovalne svote, ko pri zavarovalnicah na mejsebojnosti osnovanih znaša le 1 gld. 53 kr.

To pač jasno govori za zavarovanje, katero, če že ni javno, državno ali deželno, bodi vsaj osnovano na mejsebojnosti.

Najbolj razvito je zavarovanje proti toči v Nemčiji. Leta 1888 znašala je svota proti toči

LISTEK.

Iz življenja.

(Slike. Piše Vek. Potočnik.)

(Dalje.)

11. Za uboge . . .

Plesna dvorana.

Vse se lesketa v svetlem siju lučij; ob okrašenih stenah sedé na mehkih divanih in foteljnih plesalke v belih krilih, plesalci v frakih in žakejih, mnogo se jih pa šeta roko v roki po prostorni dvorani.

»Glej jo, glej!« je opozorila Gregorinova Elza svojo prijateljico. »Kako izrezo ima Irma; da se nič ne sramuje . . .«

»Res! — In pa ono krilo! Ali je ne poznáš več? Lani je je imela na maskaradi in zapomni si, tudi drugo leto še bo z njim briljirala, le zapomni si . . .«

Gospica Irma pa je ponosno stopicala ob strani mladega častnika, ki je oboževal njene oči, lase, hvalil njeno divno toaleto ter pripovedoval na vso sapo iz »Flieg. Blätter« naučene dovtype.

Irma pa mu je dokazovala svojo hvaležnost z glasnim smehom.

Debela gospa kontrolorka se je kratkočasila z mladim poštnim asistentom, starikava guvernantka pri graščaku Richterju pa je bila zaglobljena v sentimentalni pogovor z gospodom Radoslavom

Orehkom, ki je že spisal pet nebelodanjenih romanov, ter se hudovala nad zlobnimi sedanjimi pisatelji, ki ne vedo več spisati nobenega romana brez propalih žensk, brez strašnega konca.

»In ta Zola!« se je hudovala. »Riše nas, kakor da bi res bile same, same . . .«

»Zola, Zola — — — Hm, oprostite, gospica, da vas motim.« se je vtaknil v pogovor debeli finančni uradnik. »Zola — — Znano ime . . . Kje sem je že slišal? Aha! To je neki nemški dramatik ali nekaj takega, če se ne motim.«

»Francoski pisatelj, gospod.«

»Saj res.«

Spoznal je, da ni na pravem mestu ter se odstranil v kadihnico.

Godba je zasvirala valček.

Pari so se zazibali v plesu . . .

Poštni asistent se je potil z debelo kontrolorko, gospod Orehek pa se je sukal z guvernantom.

Tudi rdči poštar se je zasukal z gospo Polakovo.

Plesalo je dvajset parov.

»Ah, mama, kako mi je vroče!« je vzdihnila gospica Mici ter prisledla k materi. »Zdaj se pa morem malo oddahneti, kajti četrt ure ne bom plesala . . .«

»Prosim, gospica.«

In gospica Mici se je v trenutku vrtela v hitrem valčku.

Plesalo jih je zmiraj manje.

»Gospod inženir, preveč se mučite, preveč,« je ljubeznjivo nagovorila zdravnikova soproga mladega plesalca (imela je še neomozeno hčer).

»Dolžnost, milostiva . . .«

»Vendar pa bi se še morali zdaj nekoliko varovati, kajti vi morate kot aranžer vztrajati do konca.«

»Upam, da bom, milostiva.«

Gospod inženir se je galantno priklonil.

»Izvrstna misel — ta ples . . . Vsa čast!«

»Oh, le brez laskanja!« se je branil aranžer.

»Oprostite, gospica« se je v hipu obrnil do guvernantke. »Kaj pa gospod Richter?«

»Oh, on bi tako rad prišel, posebno ko ima ples tako blag namen. Komu se ne usmilijo razcapani, stradajoči mestni reveži! Toda prišla je brzovjavka in moral se je nemudoma odpeljati . . .«

In sentimentalna guvernantka je dolgo hvalila izborni idejo, da se je priredil ta dobrodelni ples; drugim pa še na misel ni prišlo, da se poté in mučijo za stradajoče reveže — — —

Ob petej za rana so odhajali zadnji pari.

Zdravnikova soproga je domov gredé izračunila, da je izdala za hčerkino toaleto čez trideset goldinarjev — — —

Bilo pa je vendar le krasno!

In mestna blagajna za uboge je dobila čisti dobiček — sedem goldinarjev . . .

sh 25 h

zavarovanega polja 1750 milijonov mark! Zavarovanih je bilo 25 odstotkov kmetovalcev, in z žitom obsejanih njiv bilo je zavarovanih 56 odstotkov. Kje smo še mi! Največja zavarovalnica je Severno-Nemška, katera se je ustanovila že leta 1869. Nje razvitek nam kažejo sledeče številke:

Leta 1869 bilo je zavarovancev 2797 z zavarovalno svoto 13,568.000 mark, leta 1878 23.500 z 232,957.000 m., leta 1888 57.499 s 450,182.000 mark, leta 1893 75.655 s 595,798.000 mark, leta 1897 106.680 s 679,730.000 mark.

Od teh 106.000 zavarovancev pa je večina večjih posestnikov; mali se manj udeležujejo zavarovanja, deloma ker ne uvidevajo koristi, deloma ker ne zmorejo precejšnjih zavarovalnih premij. Tako znaša število zavarovancev večjih posestev 77 odstotkov in malih le 23 odstotkov.

V Nemčiji nahaja se le ena zavarovalnica, ki je v javni oskrbi, to je bavarska. Ustanovljena je bila leta 1884. Bavarska ima pogostoma hudo trpeti po toči, to je dalo povod vladi, da je ustanovila deželno zavarovalnico, katera se je pridružila deželni prisilni zavarovalnici proti ognju, vendar pa je zavarovalnica proti toči fakultativna, ne prisilna in osnovana na mejsebojnosti združenih članov.

Vlada vpljiva v toliki sili na zavarovanje proti toči, da odreka odpis davkov onim, katerim je toča pobila polje, pa ga niso hoteli zavarovati. Vendar pa uživa Bavarska deželna zavarovalnica zdatne podpore od dežele. Premije pobirajo občine proti 1% proviziji (na Bavarskem pobirajo občine navadno vse davke); vse poštna pošiljke so poštne proste. Pri ustanovljanju zavarovalnice dala je dežela 1 milijon mark prispevka in vsako leto daje 200.000 mark prispevka. Zdatno olajšavo uprave pa uživa zavarovalnica proti toči s tem, da vodi upravo deželna prisilna požarna zavarovalnica, ki daje le dva vinarja odškodnine za upravo na vsakih 100 mark zavarovalnine. Tako znaša ves upravni trošek te zavarovalnice le 3 odstotke od vplačanih premij! Pri delniških zavarovalnicah pa znaša trošek uprave najmanj 20 pa tudi 30 in več procentov.

Bavarske zavarovalnice razvoj moremo razvideti iz sledečih števil:

L. 1884 bilo je zavarovancev 7375 z 11,140.233 mark zavarovane svote, l. 1885 zavarovancev 13.386 z 20,150.945 mark, l. 1888 zavarovancev 29,470 z 42,860.996 mark, l. 1890 zavarovancev 57,186 s 84,634.460 mark, l. 1895 zavarovancev 91,951 s 139,437.850 mark, l. 1898 zavarovancev 116,560 s 176,021.620 mark.

L. 1898 znašale so vplačane premije 2,202.025 mark, deželni prispevek 200.000 mark; torej je imela zavarovalnica vseh prihodkov 2,402.025 mark, izplačala pa je odškodnine 2,323.255 mark.

Če ne more zavod shajati, n. pr. v letu, v katerem je toča potolkla premnogo krajev, izplača se le 80 odstotkov. — V dobi teh 15 let izplačala je ta deželna zavarovalnica v štirih letih polno škodo, in le v treh letih manj od 80%, v splošnem proračunu pa znaša odškodnina 87 odstotkov.

V petnajstih letih svojega obstanka nabrala je rezervnega zaklada v vrednosti 1,745.489 mark.

Na Württenberškem, v Elsas-Lotrinškem in Badenskem pa so se dogovorili z veliko severno-nemško zavarovalnico, da je prevzela zavarovanje proti pogojem drž. nadzorstva.

Württembergška je že l. 1833 pričela z zavarovanjem proti toči, toda pobirala je premale premije (16 kr. od 100 mark), tako da je prišla v take zadrege, da je morala zapreti svoje delovanje. Tudi je Württenberško zelo podvrženo uimam po toči, in ker je dežela majhna, približno tolika, kakor Štajerska, ni čuda, da ni shajala, ker če velja pri zavarovalnicah proti požaru, da se raztezajo na velik okoliš, velja to še bolj o zavarovalnicah proti toči, da se zmanjša riziko, ker se razdeli škoda na velik okoliš, v katerem je dokaj krajev, ki niso trpeli škode po toči.

Če sem te podatke navedel o Württenberškem, vzrok je, da izvajamo posledice iz te skušnje in ta je, da mala dežela, katera ima poleg tega pogostoma trpeti po toči, mora iskati si zaveznice, ali pa vsaj skrbeti za zdatno protizavarovanje.

Na Badenskem deluje severno-nemška zavarovalnica pod nadzorstvom deželne oblasti, katera

ima pravico odobravati premije in imenuje cenilce, ki so zapriseženi, da cenijo in določujejo škodo. Omenjena zavarovalnica sloni na mejsebojnosti, dobiva pa od dežele vsakoletnih prispevkov, in sicer po 100.000 mark. Premija znaša za zavarovano svoto 100 mark po 1 do 1:2 marke.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. junija.

Izvršilni odbor desnice se snide po nemkem poročilu Iloveške »Gazete Narodove« še tekom tega tedna. V tej seji bo grof Thun obširneje poročal o dognanem kompromisu z ogrsko vlado in se bo potem pričel razgovor o načinu rešitve narodnostnega vprašanja. — To poročilo bo bržkone v toliko neresnično, da se omenjena seja desniških zastopnikov ne vrši ta teden, ker je vendar za to premalo časa, pač pa je verjetno, da se ta vest uresniči v prihodnjem tednu, ker želi vlada, da zavlada glede teh dveh stvari popolna jasnost.

Nagodbeni kompromis in opozicija. V smislu določbe državnega osnovnega zakona je dolžna avstrijska vlada tudi najnovejšo naredbo glede kompromisa predložiti poslanski zbornici v naknadno odobrenje, čim se snide državni zbor. Pri tej priliki bo pa opozicija napela vse svoje moči, da prepreči uveljavljanje te naredbe. To se ji seveda ne bo posrečilo, ker oficijozni listi že sedaj z vidnim veseljem objavljajo dotične osnovne določbe, v katerih je zadostno poskrbljeno za vsak slučaj. Vlada bo na vsak način predložila kompromisno naredbo in s tem izpolnila prvi pogoj. — Ako bo mogel parlament mirno zborovati, bo večina itak odobrila vladni načrt, akoravno bi mu nasprotovala vsa opozicija. Ako bo pa obstrukcija tudi nadalje ovirala vsako pozitivno delo in toraj ne bo mogoče dospeti do glasovanja o tej zadevi, potem vladna naredba sicer ni dobila potrebnega parlamentarnega odobrenja, toda odreklo se jej pa isto tudi ni, in je toraj tudi v tem slučaju vlada rešena iz zagate. Obstrukcija tedaj absolutno ne more zavreči nagodbene predloge. — Tako sodijo vladni listi. Tjaj sodbi seveda ni mogoče ugovarjati, ker je utemeljena v državnem osnovnem zakonu. Le eden del vladne trditve se nam zdi precej smel. Vlada računa namreč na pozitivno odobritev od strani večine. Ali je pa ta res tako gotova? Kakor je znano, se nahaja v krogu državnozbornske večine tudi nekaj zastopnikov kmetijskih občin in poslancev pete skupine, ki vendar ne bodo z lahkim srcem oddali svojih glasov za nagodbeno predlogo, ki ni v korist njih volivcem. Na te može bi se bilo treba tudi malce ozirati.

Nova nagodbena predloga. V včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice je razodel ministerski predsednik Szell tajnosti dogovora mej avstrijsko in ogrsko vlado. Tudi uradna »W. Abendpost« je sinoči objavila naredbo obeh vlad, ki stopi v veljavo z dnem razglasenja in ki obsega šest glavnih točk. Ker bomo obširneje govorili o tem nagodbenem kompromisu v prihodnji številki, nagašamo za danes le to, da se v bistvu popolnoma ujema z že objavljenim poročilom dunajskih in budimpeštanskih listov v tem oziru in da so toraj ti pogodili pravo, akoravno se je v enomer zatrjevalo z vladne strani, da so vsa taka poročila še prezgodnja in toraj povsem nezanesljiva. Presenečenja, posebno še prijetnega presenečenja avstrijski davkoplačevalci ne morejo pričakovati, kakor je poprej trdil neki oficijozni list, pač pa je ravno nasprotno resnica. Zaradi tega je pa tudi bila včerajšnja razprava v ogrski poslanski zbornici popolnoma mirna in niti najhujši opozicionalci niso ugovarjali Szellovim izvajanjem. Koncem vsakega stavka je žel Koloman Szell burno pohvalo, ker je vse prepričano, da je Szell znal varovati koristi ogrske državne polovice. Kar bo morda izgubila ogrska polovica pri konečni ureditvi kvotnega razmerja, bo dobila bogato odškodnino vsled kompromisnih določb posebno pri užitninskem davku. Že sedaj poročajo oficijozni listi, da bo Avstrija v tem oziru oškodovana za nekaj milijonov. Cela stvar se je toraj izvršila prav ugodno za »zatiranje« naše zaveznike in to je konečno tudi uspeh, akoravno avstrijsko prebivalstvo ne more biti z njim zadovoljno.

Francoska ministerska kriza še ni rešena, kar ni posebno všeč najbolj radikalnim gospodarjem sedanjega položaja. Res je sicer, da se merodajni krogi precej trudijo, da bi Francija čim preje dobila novo vlado, in tudi postopanje predsednika Loubeta potrjuje to trditev, toda kaj koristijo vsa prizadevanja, ako pa ni nikogar, ki bi si upal prevzeti odgovornosti polno mesto ministerskega predsednika. Senator Poincaré je bil že večkrat pozvan v Elyseé, toda še do danes ni prevzel naročila za sestavo novega kabineta. Poučeni krogi so jeli včeraj celo trditi, da Poincaré ne bo prihodnji mož. Za njim imata baje največ upanja Constans in Waldeck-Rousseau, ki pa še nista bila pozvana k Loubetu. Poleg senatorja Poincaré sta bila pri njem samo predsednika obeh parlamentarnih zbornic, iz česar se pa ne more sklepati, da bo eden izmed njiju določen za Dupuyevega naslednika, akoravno bi se Deschanel gotovo ne branil te časti. Poincaré si je včeraj zvečer izprosil nekaj ur odloga, da se more posvetovati z vsemi svojimi somišljeniki. Danes bo toraj definitivno izjavil, ali more ustreči predsednikovi želji ali ne. Temu možu je sicer dobro znano, da bi ga podpirali vsi radikalni elementi, toda znano mu je pa tudi, da je še vedno dokaj močna četa zmernih mož, na katere bi se moral sem pa tja tudi ozirati. Zaradi tega toliko odlašanja.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. junija.

(»Sprava« pri »Narodu«.) Ko se je sprava snovala, se ji je dr. Tavčar upiral z vsemi štirimi, ko se je »sprava« skrpala, jo je dr. Tavčar pozdravljaj kot mrtvorojeno dete ter se vedel v deželni odbor in zboru prav kakor da nobene sprave ni, sedaj ko je sprava pokopana, jo pa dr. Tavčar zopet kliče iz groba ter očita knezu in škofu dr. Jegliču, da je spravo pokopal. — Vsakdo pa ve, da sprava ni bila mogoča, ker so »Narodovci« poslanci z dogovorom vezani na Nemce v deželni zboru kranjskem za celo tekočo volilno dobo. To so »Narodovci« pri sklepanju sprave sami izjavili, rekoč, da so glede podpore za nemško gledišče vezani na dogovor z Nemci do konca sedanje deželnozbornske dobe. To kaže tudi izvolitev dr. Schafferja v deželni šolski svet, kateremu so liberalni Slovenci pripomogli, da je bil izvoljen, a niso po sklenjeni spravi niti z mazincem ganili, da naj sedaj dr. Schaffer odstopi, ker je trajal tudiglede te točke dogovor z Nemci do konca sedanje deželnozbornske dobe. To, »Narodova« gospoda, je resnica in nič drugega!

(Knez in škof dr. Jeglič) se je vrnil včeraj z nočnim brzovlakom iz Gorice v Ljubljano. Kakor se nam poroča, je čestital Njega uzoritosti, kardinalu dr. Missii v imenu ljubljanske škofije povodom visokega, za vso goriško nadškofijo in še za ljubljansko škofijo posebej častnega imenovanja.

(Kardinal Missia.) Dne 19. t. m. se bo vršil v Rimu tajni in dne 23. t. m. javni konzistorij, v katerem se tudi knezonadškof goriski poviša v kardinala. Neposredno po tajnem konzistoriju se odpelje papežev nobelgardist grof Pecci, ki je nečak papežev, iz Rima v Gorico, a po javnem konzistoriju mu bo sledil papežev odposlanec Celli, ki donese papežev breve. Po izročitvi kardinalskega klobuka spremita oba imenovana gospoda knezonadškofa na Dunaj. Svečano pokladanje bireta po Njega Veličanstvu cesarju se bo, po dosedanjih določilih, vršilo dne 26. t. mes. v župni dvorni cerkvi.

(Druga železniška zveza s Trstom.) V železniškem ministerstvu se vrše zadnje dni prav marljivo posvetovanja o projektovani predilski oziroma bohinjski železnici. Tudi na licu mesta so se pričele nove preiskave. Posebno se pa pečajo sedaj z vprašanjem, kako bi se dala izvesti proga mej Gorico in Trstom, ki bi se dotikala tudi vipavske doline, Sežane in Opčine.

(Deželni šolski nadzornik g. Šuman) je 14. t. m. obiskal petrazrednico pri čč. uršulinkah v Škofji Loki.

(Koncesija) za normalnotirno železnico od postajališča Grobelno južne železnice čez Šmarje in Rogatec do deželne meje pri Lupinjaku je dobil inženjer Hugon vitez Heider.

(Iz mestnega šolskega sveta.) O rednej seji mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v soboto dne 3. t. m., nam je došlo sledeče poročilo: Stalnima mestnima učiteljema Josipu Travnarju in Jakobu Furlanu se pripozna III. starostna doklada v znesku 40 in dopolnilna doklada v znesku goldinarjev 20.—, obema od dne 1. aprila letos — Sklene se vsled prošnje vodstva II. mestne deške petrazrednice naprositi c. kr. deželni šolski svet, da dovoli s prihodnjim šolskim letom otvoritev IV. c. razreda kot šeste vsporednice na omenjeni šoli. Prošnja nekega mestnega učitelja za dovolitev novčene podpore se ima priporočilno predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Sklene se nakupiti za mestne šole več izvodov novega Orožen-Rutarjevega atlanta Avstro-Ogrske in v ta namen pri občinskem svetu izposlovati potrebni kredit. Odobri se nasvet začasne izključitve nekega učenca do konca tekočega šol. leta. Na znanje se vzemó poročila c. kr. okrajnega šol. nadzornika profesorja Frana Levca o nadzorovanji zasebne deške štirirazrednice v Marijanišču, obveznega pouka v slovenščini na mestni nemški dekliški šestrazrednici in obrtne pripravljavnice na II. mestni deški petrazrednici in se imajo v končno odobrenje predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Odobri se stavbni program za nameravano III. deško petrazrednico. — Sklene se, da se bosta vršili letošnji okrajni učiteljski konferenciji v telovadnici I. mestne deške petrazrednice, in sicer: konferenca za slovenske in slovensko-nemške šole v torek dne 27. junija t. l., za nemške pa v sredo, dne 5. julija t. l. vselej ob osmih zjutraj. Rešita se prošnji za oprostitev od obveznega pouka v slovenščini in pa za naknadni odpis neke ukovine. Konečno se izvoli c. kr. okrajni šolski nadzornik prof. Kl. Proft članom stalne komisije za zdravstvo na tukajšnjih ljudskih in meščanskih šolah.

(Iz Ribnice) 13. jun. Naše prostovoljno gasilno društvo naročilo je od zagrebške podružnice slovanske tvrdke R. A. Smekal v Czechu novo brizgalno. Od drugih brizgaln razlikuje se s tem, da ima normalno pripremo obstoječo iz lestev, lopate, sekire, razdelnice, ročne lekarne in dr. tako ugodno nameščeno, da se vse to k vsakemu požaru takoj na brizgalni sami popelje, tako, da je v slučaju potrebe vse pri rokah. 28. min. m. preskušali smo brizgalno ob navzočnosti voditelja podružnice v Zagrebu, našega rojaka gosp. Fran Samsa, celega društva z načelnikom g. Antonom Rudeschem, načelnika sosednjega društva v Dolenjivasi g. Ignacija Merharja ter mnogobrojnega občinstva, katero je vkljub silnemu dežju zanimanjem sledilo poskusom. Najprvo se je poskusila sesalna moč ter se je pokazal praznomer 10 stopinj z nazadovanjem za eno stopinjo v dveh minutah. Pri poskušanju tlakovne sile znašal je vodotlak 14 atmosfer ter je stalo kazalo po preteku treh minut še vedno na 11 atmosfer, kar je sijajen dokaz za izredno snago stroja, ker zahtevajo tehnični predpisi 10 atm. ter sme kazalo pasti še za dve atmosferi. Ker je brizgalna tako popolnoma zadostovala vsem zahtevam, sprejeli smo jo ter upamo, da bo delala v odločilnem času čast društvu kakor tudi tvrdki.

(Marianske Lazni.) Tako imenujejo Čehi svoj Marienbad. Tam biva sedaj vč. g. Skuhala, dekan ljutomerski in se priporočuje svojim čč. prijateljem v pobožni memento. Njegov spremljevalec nam poroča, da so v M. Laznih imeli lepo tri-dnevno na čast presv. Srcu J. Č. rektor Kolb je tam pridigoval 3 dni in je imel dovolj odličnih poslušalcev. — Posvetitev presv. Srcu se je vršila prav slovesno. Vreme pa nikakor ni ugodno. V noči od 11. do 12. jun. je padla trda slana, ker je bil gorkomer na — 2-5° C. zdrknil. To je že nekaj za teden pred kresom.

(Nesreča.) Posestniku Fran Kejžarju v Spod. Dajnah pri Škofji Loki sta se splašila minulo nedeljo dva konja na paši ter pridirjala v Zalilog. Posestnikov sin Jan. Čufer iz Spod. Danj ju je ujel ter ju hotel pripeljati gospodarju nazaj. Zasedel je enega konja, a mej jezdenjem je padel raz konja tako nesrečno, da je drugi dan umrl.

(Na znanje!) Tistim, ki naročajo potrebščin za Marijine družbe v Železnikih, naznanjam, da bivam točasno v Škofji Loki. F. Bleiweis.

(Prosta mesta.) Na deželni poljedelski šoli v Grottenhofu pri Gradcu je s prihodnjim šolskim letom razpisanih več prostih mest. Prosilci, ki so

dovršili 16. leto, naj pošljejo svoje prošnje ravnateljstvu do 15. julija.

(Izšlo je) »Vodilo otrokom Marijinim«. To je druga izdaja »Otroka Marijinega«, prirejena za preproste družbenike. Pravilnik je krajši, obrednik je pomnožen z nekaterimi novimi pesnimi. Dobi se v Škofji Loki. V platnu vezan izvod velja 30 kr. Skupaj vezan z družbenim molitvenikom velja v platnu 65 kr., v ponarejenem usnju 80 kr., v šagrinu z zlato obrezo 1 gld. Po pošti 5 kr. več. — Molitvenik za se se dobi zdaj v vezavah po 45 kr., 75 kr. in 1 gld. — »Otrok Marijin« je v nekaterih izvodih tudi še na razpolago. Potreben je posebno družbenim vodstvom. Isto velja v platnu brez molitvenika 45 kr., z molitvenikom 75 kr.

(Poneverjenje.) Komisijonar A. Martincich v Trstu je imel od tvrdke Martan Covar in Dreher iz Pešte v zalogi mnogo moke. Meseca svečana pa se je tvrdka prepričala, da manjka nad 600 vreč v vrednosti do 10.000 gld. Ker Martincich do gotovega roka ni plačal, so ga zaprli in 8. t. m. je bil obsojen na osem mesecev ječe.

(Epizoda iz isterskih volitev.) Neki slovenski volivec je pri volitvah lahomom prodal svoj glas za pet forintov. Italijanaši so mu tudi obljubili podporo, ko bi bil v bedi. In res je mož potreboval podpore, ker ni imel ne dela ne jela. Spomni se lahonske obljube, zajaše svojega osla in krene v Koper. Tu reče gospodi: Dajte mi podpore, sicer moram prodati osla! Neki Italijan mu reče: Dela ti ne moremo dati, zato kupim osla od tebe. Koliko ga ceniš? Mož zahteva 20 gld. Nato Italijan: Kaj, 20 gld.? Za-te smo dali 5 gld., a za osla hočeš 20 gld.? — Moža zaskeló te besede, da je bil ves poparjen in se vrnil. Med potjo je gotovo razmišljal, kdo je več vreden, on ali njegov osel.

(V Slavoniji) je taka povodenj, kakoršne ni bilo že od l. 1879. Šume, polja in livade so pod vodo. Setve so uničene in utopilo se je mnogo divjačine.

(Bosanski hadžije.) Vsako leto večje število mohamedanskih Bošnjakov obišče Meko, največje svetišče mohamedanskega sveta. Tudi letos jih je bilo več preko morja; vrnilo pa se jih je 83, dva sta umrla, trije so mej potjo zboleli, nekaj jih je ostalo v deželi prorokovi.

(Plemenito sredstvo germanizacije.) »Novine Raciborske« pišejo: V neki šoli v Gor. Šleziji so otroci morali s table pisati v zvezke prisego, da bodo mej seboj vedno nemški govorili, in pa molitev: »Onih ljudi, ki nam branijo nemški govoriti, reši in varuj nas o Bog. Ti ljudje nam škodijo, a nam v sili ne dajo niti vinarja. Mi hočemo le nemško govoriti, a naših neprijateljev ne poslušati«. — Ali je treba komentara?

(Nesreča.) V nedeljo se je na postaji Parkany na Ogrskem pripetila velika nesreča. Ustavi se neki osebni vlak, da se umakne dunajskemu brzovlaku. Neka gospa misleč, da je dunajski vlak že odšel, stopi z otrokom v naročju iz vlaka. Tu pridrči dunajski vlak. Mater najdejo mrtvo, a otrok mirno spava neranjen v naročju nesrečne matere.

(Princeza Lujiza Koburška.) hči belgijskega kralja, znana po romanu z nadporočnikom Matačićem, je proglašena za umobolno ter je dobila varuha. Prepeljali so jo z Dunaja v zavod zdravnik Piersona v Lindendorfu na Saksonskem.

(Srečni strojarji, vas se jetika ne prime!) Ali se želite obvarovati jetike? Gotovo in to je prav lahko. Pustite svoje delo in pojdite k strojarjem. — Profesor Schroetter piše namreč v medicinskem strokovnem listu, da je opazoval, da so bili tega rokodelstva ljudje vedno obvarovani pred to splošno boleznijo. Med osem tisoč jetičnimi bolniki, katere je zdravil omenjeni profesor, ni bilo niti enega strojarja. Isto so opazovali tudi v bolnici usmiljenih bratov na Dunaju. — Zanimivo bi bilo izvedeti za vzroke tega pojava. — Kolikor vemo, je Slovencem že davno znana črešlova voda kot sredstvo proti pljučnim boleznim.

(Tihotapel) še niso izumrli. Tako se poroča, da so 8. t. m. italijanski fin. stražniki na vrhu Karavanke nad Oškoršo zasačili štiri tihotapce, ki so začeli bežati. Eden pa s svojo robo beži po strmini doli proti Oškorši. Zdrzne mu pod nogami, da pade čez visoko strmino ter mrtev obleži.

(Strašna burja s točo) je bila 9. t. m. v Madridu, kakoršne nihče ne pomni. Toča je pobila po ulicah vse svetilnice, okna in naredila nešteto škodo. V zbornici je bila seja, a toča je prebila stekleno streho in poslanci so morali bežati. Naravno, da je toča uničila tudi vse nasade.

(Vreme v Ameriki) je jako neugodno. Minole dni je bila tolika vročina, da so ljudje umirali, žetev je malone stlela. Ob enem pa so bili v nekaterih krajih hudi viharji in nalivi; več oseb je utonilo.

Društva.

(Vabilo) k rednemu občnemu zboru deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko v Ljubljani, kateri bo dne 19. junija 1899 ob 6. uri zvečer v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, Pogačarjev trg št. 1. Dnevni red: 1. Naznanila prvosedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1898. Društveno vodstvo.

(Klub Dolenjskih kolesarjev.) V nedeljo, dne 18. t. m. priredi klub Dolenjskih kolesarjev izlet v Kostanjevico, kjer se bo vršil koncert na vrtu gospe Bučarjeve s sledečim vsporedom: 1. Iv. pl. Zajc: Overtura od opere Granicarji, godba. 2. Anton Nedved: Nazaj v planinski raj, mešan zbor. 3. Jakob Aljaž: Občutki, moški zbor z bariton-solo. 4. V. Parma: Pozdrav Gorenskeje, godba. 5. Anton Foerster: Domovini, mešan zbor s tenor-solo. 6. V. Klaić: Svrčanje, moški zbor. 7. Mercadante: Trospev iz opere Leonora, godba. 8. M. Vilhar: Lunici, mešan zbor. 9. Fr. Gerbić: Lovska, mešan zbor s spremljevanjem rogov. — Začetek ob 6. popoldne.

(Posojilnici v Velikovecu) pristopilo je lani 30 zadružnikov, odpovedalo je 12 zadružnikov, izstopilo je 10 zadružnikov, ostalo je 401 zadružnikov s 401 deležev in sicer 358 glavnih deležev in 43 upravnih v skupnem znesku 3666 gld. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 80, uničilo pa 61, obstoji 280 knjižic za 95.697 gld. 51 kr., in znaša povprečna vloga 341 gold. 77 kr. Posodilo se je na novo 30 zadružnikom; 32 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 331, ki dolžujejo skupaj 88.489 gld. 86 kr., ali povprek 267 gld. 34 kr. Prometa je bilo vkup 257.091 gld. Čistega dobička je bilo l. 1898. 876 gld. 79 kr., kateri se razdeli vsled sklepa občnega zbora tako-le: Načelstvo dobi nagrade 225 gld., za dobrodelne namene: Ciril in Metodova družba 50 gld., »Naša straža« 25 gld. Ostanek se pridene rezervni zakladi, katera znaša 4497 gld. 72 kr. Posojilnica je član »Zveze slovenskih posojilnic v Celju«, katera je zadnjo revizijo izvršila dne 10. in 11. aprila 1899.

(Posojilnica v Klečah na Koroškem) je imela v minulem petem upravnem letu 102.302 gld. prometa. Pristopilo je 37, izstopilo 9 zadružnikov. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 77, uničilo 18, obstoji 241 knjižic za 63.602 gld. 29 kr., in znaša povprečna vloga 263 gld. 91 kr. Posodilo se je na novo 32 zadružnikom, 109 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 360, ki dolžujejo skupaj 64.707 gld. 85 kr., ali povprek 179 gld. 50 kr. Čistega dobička je bilo leta 1898 410 gld. 56 kr. Rezervni fond znaša 1599 gld. 77 kr.

(Posojilnici v Št. Janžu v Rožu) je v minulem sedmem upravnem letu pristopilo 20 zadružnikov z 20 deleži; odpovedali so 4 zadružnik s 4 deleži; ostalo je 257 zadružnikov z 258 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 62, uničilo pa 27, obstoji še 615 knjižic za 73.873 gld. 24 kr., in znaša povprečna vloga 234 gl. 51½ kr. Posodilo se je na novo 23 zadružnikom, 12 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je 208, ki dolžujejo skupaj 72.181 gld. 36 kr., ali povprek 347 gld. 2½ kr. Čistega dobička je bilo l. 1898 232 gl. 16 kr. Reservni zaklad iznaša 1719 gld. 20 kr.

Gospodarska organizacija.

Cena žitu na dunajski borzi
dne 14. junija 1899.

Za mesec junij in 100 kilogramov.

Pšenica . . .	gld. 9 45 do gld. 9 50
Rž	» 7 60 » » 7 65
Turšica . . .	» 4 85 » » 4 86
Oves	» 5 93 » » 5 95

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 15. junija. Dalmatinski poslanec vitez Vuković je imenovan dvornim svetnikom, notarski kandidat Galle notarjem za Logatec in dr. Kuhar za Žužemberk.

Dunaj, 15. junija. Včerajšnji minister-ski svet je sklenil, da se v kratkem naredbenim potom razglasi zakon glede služabniških plač in uravnajo plače uradnikov pri drž. železnicah.

Dunaj, 15. junija. Iz Pešte se poroča, da bode mlinarski obrt odpravljen 1. junija 1900, petrolejska carina stopi v veljavo 1. januarja 1900.

Trst, 15. junija. Iz neznanih vzrokov je oblastvo protestantskemu pastoru prepovedalo propovedi.

Levov, 15. junija. Deželni maršal grof Badeni je bil brzojavno pozvan na Dunaj.

Budimpešta, 15. junija. Ministerski predsednik Szell je v včerajšnji seji v daljšem, splošno odobravanem govoru pojasnil določbe nagodbenega kompromisa ter opetovano izjavljal, da je pri tem delu zastavil vso svojo politiško in osebno čast, samo da ostane zvest pogodbi z opozicionalnimi strankami. Poslanci Košut, Rakovszky in Ugron so izjavili v imenu svojih strank, da je Szell korektno postopal in ni privolil v nobeno izpremembro, ki bi škodila interesom Ogrske ali pa bila nasprotna dogovorom mej njim in opozicijo.

Rim, 15. junija. Zbornica je odobrila šestmesečni budgetni provizorij in izrekla vladi zaupanje.

Rim, 15. junija. Francoska vlada bode izpustila italijanskega generala Gilletto.

Berolin, 15. junija. „Berl. N. N.“ ugovarjajo trditvi, da je Nemčija pritrdila podaljšanju trgovinske pogodbe z Avstrijo do leta 1907, ter izjavljajo, da potekajo vse njene pogodbe z letom 1903 in jih je treba obnoviti parlamentarnim potom.

Bukarešt, 15. junija. Pri zadnjih splošnih volitvah v poslansko zbornico so dobili konservativci 149, junimisti 13, liberalci 7 mandatov. 7 konservativcev je bilo voljenih v več okrajih. — V senatu imajo konservativci 43, nasprotne stranke pa 10 mandatov.

Pariz, 15. junija. „Le Journal“ poroča, da je senator Poincaré že prevzel sestavo novega kabineta.

Pariz, 15. junija. Ko so včeraj naznanili predsedniku Loubetu, da je grof Christiani obsojen v štiriletno ječo, je odgovoril: „No, ta leta bodo kmalu minula“. S tem je baje namignil, da ga hoče pomilostiti.

Madrid, 15. junija. Tukajšnji listi poročajo, da se pogaja Španija z državo Kongo glede odkupa kanarskih otokov za pet (!) milijonov pezeta.

Umrli so:

13. junija. Frančiška Zemljan, delavca hči, 21 mesecev, Vodmat 66, plućnica po ošpicah.

14. junija. Ivan Stružnik, krčmarja sin, 1 mesec, Kojnuške ulice 9, bronhitis.

V bolnišnici:

12. junija. Leopoldina Končar, krojača žena, 56 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
14.	9. zvečer	729.2	13.0	sr. vzh.	del. jasno	0.0
15.	7. jutraj	730.8	11.7	sl. jug	del. oblak.	
	2. popol.	731.0	18.2	sr. jug		

Srednja včerajšnja temperatura 13.2°, normale: 17.6°.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. junija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	9	60	Špeh poven. kgr.	—	75
Reš,	8	—	Surovo maslo,	—	90
Ječmen,	7	—	Jajec, jedno	—	2
Oves,	6	80	Mleko, liter	—	7
Ajda,	9	—	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	6	20	Telečje	—	60
Koruz,	5	60	Svinjsko	—	75
Krompir,	3	50	Kostrunovo	—	40
Leča, hktl.	12	—	Piščanec	—	50
Grah,	13	—	Golob	—	18
Fizol, m. stot.	11	—	Seno, m. stot.	—	1 05
Maslo, kgr.	1	—	Slama,	—	—
Mast,	—	70	Drva trda, 4 kub. m.	6	60
Špeh sveč,	—	64	„ mehka, 4 „	4	60

Pilnati osečki za snazjenje parketnih tal dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice. Vnauja naročila proti povzetju. 228 24 11—3

Vabilo.

Ker občni zbor podpisane posojilnice, sklican na 11. junija t. l. ni bil sklepčen, sklicuje se s tem

nov občni zbor

na dan 25. junija 1899

ob 3. uri popoldne

v prostorih hôtela „Narodni dom“ v Radečah.

z istim dnevnim redom. 542 1—1

V Radečah, dné 11. junija 1899.

Okrajna posojilnica v Radečah, registr. zadruga z neomejeno zavezo.

Vidrova ržena kava,

nad vse čist izdelek, je kot pridevek k pravi kavi jako zdrava in izvrstna pijača.

Po mestih naprodaj pol kilograma za 24 kr. — Kjer v prodajalnicah ni dobiti, naj se blagovoli naravnost naročiti 5 kgr. za 2 glđ 25 kr. franko na vse pošte. 104 10-6

Tovarna za rženo kavo v Pragi-Lieben.

Na prodaj je

hiša

s kletjo in vrtom po nizki ceni na Martinovi cesti št. 114, Vodmat. 537 3—1

SLOVENCI,

pristopajte k „Naši straži“!

Ravnokar je izšel

XII. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. — Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Slavsko deželno zdravilišče
KOPEL
Rogatec
SLATINA
Sezona maj-september
KRAŠNA LEGA
Udobnost in ceneno poletno bivališče
Sijajni zdravilni železovodni ledvi in soplnih organov
Svetlozračna okolica, nadmorska višina 1000 m.
Vsakršna zdraviljenja. Prospekte posilja brez cenovne listine

458 6—3

Razglasilo.

Vsled privolitve konkurznega komisarja gosp. Alojzija Jenčiča, deželnosodnega svetnika v Zatičini, razprodalo se bo popolnoma prostovoljno vse v konkurzno skupino Antona Kunsteka iz Šent-Vida pri Zatičini spadajoče štacunsko blago: kakor manufakturno, tako specerijsko in železnina slehrne vrste, po jako ugodnih cenah, počenši

od 15. t. m. naprej

v štacunskih prostorih v št. Vidu.

Dr. Rupert Bežek s. r.,

c. kr. notar kot konkurzni upravitelj.

540 3—1

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4½%. Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 15. junija.		Dné 14. junija.		Kreditne srečke, 100 glđ.	
Skupni državni dolg v notah	100 glđ. 50 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	171 glđ. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	202 glđ 50 kr
Skupni državni dolg v srebru	100 » 20 »	5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	156 » 75 »	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	162 » — »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 45 »	Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	194 » 75 »	Rudolfove srečke, 10 glđ.	20 » 35 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 » 40 »	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 80 »	Salmove srečke, 40 glđ.	28 » — »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 40 »	Tisine srečke 4%, 100 glđ.	138 » — »	St. Genois srečke, 40 glđ.	85 » 50 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	96 » 90 »	Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 50 »	Waldsteinove srečke, 20 glđ.	83 » 75 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	918 » — »	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » 75 »	Ljubljanske srečke	60 » — »
Kreditne delnice, 160 glđ.	358 » 50 »	Posojilo goriškega mesta	112 » — »	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	24 » — »
London vista	120 » 47½ »	4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	152 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92½ »	Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	97 » 50 »	Akcije tržaškega Lloydja 500 glđ.	3355 » — »
20 mark	11 » 78 »	Priporitne obveznice državne železnice	214 » — »	Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	448 » — »
20 frankov (napoleonador)	9 » 55 »	» » južne železnice 3%	171 » 15 »	Splošna avstrijska stavbinska družba	69 » 25 »
Italijanski bankovci	44 » 57½ »	» » južne železnice 5%	121 » 25 »	Montanska družba avstr. plan.	107 » — »
C. kr. cekini	5 » 67 »	» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »	Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	236 » 45 »
				Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	185 » — »
				Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.